

Remissvar angående vapenutredningen 2024:31.

Eftersom vår huvudsakliga inriktning är samling av vapen, begränsar vi våra synpunkter till kapitel 8 och 10.

A. Allmänt om vapensamlingens roll och betydelse.

A01.1 Att samla på föremål som inte längre tillverkas, inklusive vapen, bidrar till att bevara vårt gemensamma kulturhistoriska arv.

A01.2 En vapensamling kan omfatta både licensfria och licensbelagda vapen, inklusive helautomatiska vapen, samt vapendelar, ammunition och tillbehör som magasin. Detta är i enlighet med de regler som fastställts av EU.

A01.3 Vapensamlande, likt andra former av samling, är ett långsiktigt intresse och en investering som ofta utövas av metodiska individer med ordnade levnadsförhållanden. Samlingsvapen utgör inget samhällsproblem, och eftersom vapenregistret dagligen matchas mot belastningsregistret är risken för missbruk redan kraftigt reducerad.

A01.4 Vapensamlingar representerar ett betydande ekonomiskt och kulturhistoriskt värde. EU har fastställt att samling av både militära och civila vapen är en del av vårt kulturarv.

A01.5 Det är i samlarens intresse att skydda sin samling. Myndigheter och samlare är gemensamt måna om att säker förvaring upprätthålls. Om en samlare byter intresseområde sker försäljning ofta till andra samlare, på ett säkert och reglerat sätt.

A01.6 Risken för så kallat läckage till den illegala marknaden är därmed försumbar. Teorin om "läckage" saknar stöd i statistik över vapen som används i kriminella sammanhang (Referens: Dagens Juridik 2014-09-11 och 2013-06-11).

A02. Femårslicenser för samlarvapen

Införandet av femårslicenser var i förarbetena till lagen aldrig tänkt att omfatta samlarvapen, vilket bekräftades av RPS polisledningen Claes Johansson. Femårslicenser syftar till att reglera vapen för skjutning, medan samlarvapen inte är avsedda för detta ändamål. Att bygga upp en vapensamling tar ofta flera decennier, vilket gör att en femårslicens är för kort tidsperiod för ett intresse som sträcker sig över en livstid.

B. Tillståndsgivning och myndighetssamarbete.

B01.1 Etablerade samlarsällskap, som Göta Vapenhistoriska Sällskap, blir ofta tillfrågade av museer och tidigare även av myndigheter om expertis kring både antika och moderna vapen. Det är orimligt att förvänta att en myndighet eller handläggare ska ha lika djup kunskap som erkända samlarsällskap. Vi erbjuder gärna vår sakkunskap.

B01.2 Samlare bör presentera en lista över vapen de vill inkludera i sin samling. Denna lista kan fungera som vägledning för myndigheter, som kan konsultera samlarsällskap vid behov. Det är orimligt att kräva att en ny samlare ska ha fullständig kunskap innan samlandet påbörjas.

Göta Vapenhistoriska Sällskap

B01.3 Finland och Norge har ett gott samarbete mellan licensgivande myndigheter och samlarsällskap. Detta bör implementeras även i Sverige.

B01.4 Gamla och kulturhistoriskt värdefulla vapen bör vara enklare att få licens för, då dessa inte utgör något hot och istället har ett betydande samlarvärde. Äldre stiftantända vapen, som saknar fungerande ammunition, bör vara licensbefriade, precis som de är i Finland. Stiftantända patroner ger inte gastätning, trots att detta felaktigt påstås. De flesta antika stiftantända patroner fungerar troligtvis inte längre, och de har dessutom ett stort kulturhistoriskt och ekonomiskt värde för samlare. Därför bör stiftantända patroner inte behandlas som moderna gastäta enhetspatroner.

B01.5 Närstående arvtagare bör kunna ta över vapen från dödsbon utan att riskera att samlingen splittras. Detta är avgörande för att kunna bevara vapensamlingar som en del av det kulturhistoriska arvet.

C. Förslag på förändringar i vapenlagen

C01.1 Femårslicenser för samlarvapen bör avskaffas. Om systemet med femårslicenser bibehålls måste det tydliggöras att detta inte ska omfatta samlingsvapen. Syftet med femårslicenser var att identifiera personer, som inte längre har ett aktivt intresse för sina vapen. Det finns dock ingen anledning att tro att ett genuint samlarintresse skulle upphöra inom en så kort tidsperiod som fem år. Samlare investerar ofta långsiktigt och passionerat i sina samlingar, och att tillämpa samma regel för samlingsvapen är därför både onödigt, kostsamt och ineffektivt.

C01.2 När en samlarinriktning väl godkänts bör tillstånd för enskilda vapen ges genom en förenklad process, exempelvis genom anmälningsplikt. Samlarinriktningen ska fastställas och inte ifrågasättas därefter.

C01.3 Äldre vapen för vilka ammunition inte längre finns tillgänglig, exempelvis stiftantända vapen, bör vara licensbefriade.

C01.4 Det är viktigt att skilja på en vapenägare vars femårslicens löpt ut på grund av administrativa skäl och den som aldrig haft licens. Den förstnämnda bör inte betraktas som kriminell.

C01.5 Deaktiverade vapen enligt EU:s direktiv från 2015-12-15 bör inte längre betraktas som vapen och därmed inte vara licenspliktiga.

D. Göta Vapenhistoriska Sällskap rekommenderar följande till vapenutredningen

Sammanfattningsvis föreslår vi att vapenutredningen tar hänsyn till de ovanstående punkterna för att skapa en balanserad och rättvis lagstiftning, som inte i onödan försvårar för seriösa vapensamlare, samtidigt som den upprätthåller säkerheten i samhället. Genomgående bör begreppet "godkänna" ersättas med "fastställa". Samlaren val av föremål ska inte bli föremål för subjektiva bedömningar, utan en formell fastställelse av inriktningen ska göras.

-sid 60 § 5 andra stycket "Ett samlingsområde får godkännas endast om samlingen har en tydlig inriktning och avgränsning. Av godkännandet ska framgå samlingens inriktning och avgränsning stryk de följande meningarna

~~och vilka föremål som samlingsområdet omfattar. Ett föremål får omfattas av godkännandet endast om det kan antas att innehavstillstånd för samling kommer att ges för föremålet."~~

Göta Vapenhistoriska Sällskap

-sid 110 § 5 punkt 2 ”En enskild persons ansökan om tillstånd att inneha skjutvapen för samling ska, utöver de uppgifter som anges i 1 §, stryka de punkt 2 ~~även innehålla uppgift om 2. vilka föremål som omfattas av samlingsområdet och~~”

-sid 123 § 7 punkt 3 ”Polismyndigheten ska utfärda bevis om godkännande av samlingsområde enligt 4 kap. 5 § vapenlagen (2025:00). Beviset ska innehålla uppgift om ~~3. vilka föremål som omfattas av det godkända samlingsområdet, och~~” hela punkt 3 tas bort

Det är både orimligt och omöjligt att vid samlandets början veta vilka vapen samligen under samlandets gång komma att omfatta. Man kan inte när man börjar samla utforskat allt som finns att veta om samlingsområdet.

-sid 60 § 6 andra stycket ”~~För att mer än ett samlingsområde ska få godkännas för en person krävs särskilda skäl.~~” hela stycket stryks

Samlare bör tillåtas ha fler än en samlarinriktning.

-sid 111 § 10 ”En ansökan om tillstånd från en enskild person eller huvudmannen för ett museum att för skjutning använda ett vapen som innehas för samling ska vara skriftlig. Ansökan ska innehålla uppgift om ...

förfarandet borde kraftigt förenklas eftersom det skall vara tillåtet att provskjuta i forskningssyfte likt det är i Finland.

-sid 123 § 8 ”~~Polismyndigheten ska utfärda bevis om tillstånd att skjuta med samlingsvapen.~~”

Hela paragrafen tas bort. Att samlare skulle ha för avsikt att begå brott med samlarvapen och då först ansöka om tillstånd för detta synes osannolikt. Det borde inte behövas något tillstånd, ett enkelt anmälningsförfarande räcker.

-sid 117 § 17 första stycket ”~~En enskild person får ges tillstånd att inneha moderna skjutvapen för samling endast om vapnet ska ingå i en samling som till klart största delen består av skjutvapen tillverkade före 1946.~~”

Hela stycket bör strykas Det finns redan begränsningar för enhandsvapen och automatiska vapen.

-sid 117 § 17 andra stycket ”En enskild person får ges tillstånd att inneha pansarskott, granatgevär och andra tyngre, utpräglat militära vapen för samling endast om föremålet är av särskilt stort historiskt värde och personen sedan minst fem år innehar skjutvapen för samling.”

texten ”särskilt stort historiskt värde” skall ändras till ”värde för vårt kulturhistoriska arv”. Tyngre vapen är särskilt olämpliga för kriminell verksamhet. Särskild kunskap och träning krävs för att hantera dessa vapen och ammunition är oftast svår eller omöjlig att få tag på.

-sid 123 § 7 punkt 4 ”Polismyndigheten ska utfärda bevis om godkännande av samlingsområde enligt 4 kap. 5 § vapenlagen (2025:00) ~~”Beviset ska innehålla uppgift om det för några av föremålen gäller särskilda krav för att innehavstillstånd ska få ges.”~~ hela punkt 4 skall bort. Varje licens skall prövas enligt punkten B1.2

-sid 123 § 7 sista stycket ”~~Av beviset ska framgå att godkännandet inte medför någon rätt att inneha eller ta annan befattning med de föremål som omfattas av godkännandet~~” Hela stycket skal bort Texten motsäger att samlingen skall kunna bli komplett.

Göteborg 2024-10-02

För Göta Vapenhistoriska Sällskap

Sven-Olof Jansson

Ordförande